

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н
С Ъ В Е Т

С о ф и я
20 януари 1984

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

	стр.
I. ПРИСЪСТВУВАЩИ	3
II. ОТКРИВАНЕ И ДНЕВЕН РЕД	
Дико Фучеджиев	4
III. ПЪРВА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД	
Младен Младенов	5
IV. ИЗКАЗВАНИЯ	
Крикор Азарян	6
Велко Кънев	6
Асен Миланов	7
Татяна Масалитинова	7
V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ПЪРВА ТОЧКА	
Дико Фучеджиев	8
VI. КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА РОЛИТЕ В "ПРАЗНИК"	
Крикор Азарян	8
VII. Р Е Ш Е Н И Е	9
VIII. ВТОРА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД	
Дико Фучеджиев	10
IX. ТРЕТА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД	
Дико Фучеджиев	14
Виолета Бахчеванова	14
X. Р Е Ш Е Н И Е	15
Николина Лекова	15
Виолета Гинцева	15
Николай Николаев	16
Антония Каракостова	16
Дико Фучеджиев	16
XI. ЗАКРИВАНЕ	
Дико Фучеджиев	16

П Р И С Ъ С Т В У В А Щ И

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

ЧЛЕНОВЕ: Антония Каракостова

Пелин Пелинов

Енчо Халачев

Николай Люцканов

Крикор Азарян

Николина Лекова

Велко Кънев

Татяна Масалитинова

Рачко Ябанджиев

Виолета Бахчеванова

Виолета Гиндева

Асен Миланов

Георги Гайтаников

Николай Николаев

Димитър Канушев

Кирил Неделчев

Александър Григоров

инж. Илия Драгнев

Александър Панков

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н
С Ъ В Е Т

ОБСЪЖДАНЕ КОСТУМИТЕ НА ПИЕСАТА "ПРАЗНИК"

от Николай Хайтов

Състоял се на 20 януари 1984 г.

в Заседателната зала на театъра

Начало: 16 ч и 15 м.

- о -

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другарки и другари,

Откривам заседанието на Художествения съвет при следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д :

1. Обсъждане на проект за костюми на пиесата "Празник"
от Николай Хайтов.

2. Информация.

3. Разни.

ПЪРВА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Младен Младенов да представи проекта за
костюми на пиесата "Празник".

МЛАДЕН МЛАДЕНОВ:

Стремил съм се цветовете на костюмите да бъдат в тон с терена, според характеристиките при някои трябва да бъде скромно, а при други по-свободно - например при Комбито, която е човек, който се занимава с индустриално производство, има автомобил, ще стоят още няколко години на село и като натрупат пари ще се изселят. Тя обича корекомите, но има лош вкус и се прави на палачо.

Борисова също си я представям като пришълец в селото, тя иска да стане артистка, кандидатствува във ВИТИЗ, но не успява и трябва да има трудов стаж, за да кандидатствува отново. Идва, стои месец и половина и си отива.

Пейчева е жена, която едва поддържа приличен външен вид с този нещастен мъж, когото издържа толкова години, прекалено е скромна.

Гина е със скромно облекло.

Ламбрев е човек, който е излязъл сред природата на излет, с канадка и клин, с тези дрехи ходи и на лов.

Събитията в пиесата са в края на април и октомври и затова всички ще бъдат с едни и същи дрехи.

Савата е с градски костюм.

Марков е човек, който винаги обикаля навсякъде, ловджия е и ще бъде с винтяга и брезентови панталони с ботуши.

Горчо е зацупнат, спи по колибите, с ватенка е. Но ходи с шапка.

Митко е джинсово момче.

Патравото е с потури и маратонки и фланела с рисунка.

Трифчо е с костюм от тридесет години, избелял.

Другарят от района е както на командировка, с костюм.

Мичев е артистичен чиновник с велурено яке и кадифени

панталони.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Крикор Азарян.

ИЗКАЗВАНИЯ

КРИКОР АЗАРЯН:

Приемам направените предложения. Имали сме спорове само за костюма на Мария Комбито. Бих искал полата или роклята и да бъде същата, която се шие в спомена – тясна пола с цепка отзад. Това, което се говори в спомена, че се шие, трябва със същата дреха да я видим в настоящето. Или вещите са останали, а през това време човекът си е отишъл. Ако има цепка отзад целият модел трябва да се промени.

Имам възражение срещу шапката – струва ми се, че е в малко повече.

За Борисова искахме да бъде с някаква дреха, която я отличава. Този цвят ме шокира, много е бонбонен, прави я прекалено отличаваща се.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Велко Кънев.

ВЕЛКО КЪНЕВ:

Струва ми се, че костюмът на Ламбрев на празника трябва да бъде друг, не както в ретроспекцията, защото на празника той не идва на лов.

КРИКОР АЗАРЯН:

Говорили сме по този въпрос отдолу да бъде с някаква връзка или пуловер, за да има такъв характер. От скицата не личи, но това не е ловна дреха. Ако отдолу е с връзка и бяла риза това ще внесе разнообразие. Не бива да бъде ловджийска дреха, а такива, с които да може да седне и на тревата.

Дрехите на Патравото придават битовост, която е излишна, става дума за потурите. Може да е с шаечни панталони.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Асен Миланов.

АСЕН МИЛАНОВ:

Костюмите ми се виждат доста еднакви. При Ламбрев трябва да се сменят два костюма. За потурите съм съгласен, че трябва да се сменят с нещо друго.

Но все пак хубавото е, че се търси нещо ярко и ново.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Татяна Масалитинова.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА;

Дрехите трябва да бъдат конфекционни. Тези хора се отличат с конфекция от града. Ние нямаме възможност да се преобразим, тъй като това е разказ, който прелива от живота в разказа и обратно.

За Борисова – тя трябва да бъде отделена от другите, тя се отличава със самочувствие, за да докаже, че няма да бъде учителка, а непременно ще стане артистка.

За Комбито – трябва да остане цепката, нещо по-модно, тя гледа моди от "Божур".

За потурите съм съгласен, те вече не се носят.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Младенов каза, че цветовете на костюмите са съобразени с декора, но доколкото си спомням цветът на декора беше дърво, кафяво. Тези, които са в кафяво ще се сливат с фона. Да не се получи изчезване на фигурите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ПЪРВА ТОЧКА

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

На Мария Комбито трябва друг костюм и без шапчици.

За учителката – в момента пембеният цвят е много моден в света – да се изхвърли и да се направи облекло, което не е толкова ффраширащо.

Вместо потурите на Патравото да се сложат шаечен охлузен панталон с един войнишки колан с дебела тока.

Другите трябва да бъдат малко по-контрастни, защото така се сливат с декора.

Това е селско население, което търпи влиянието на града.

За учителката – тя по роля не е развей прах и това, че е кандидатствувала във ВИТИЗ няма никакво значение.

За Комбито – да се махне шапката.

Представите ни за селото не са много точни и някои неща не са в текста на автора.

Има думата Крикор Азарян да съобщи категоризацията на ролите.

КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА РОЛИТЕ В "ПРАЗНИК"

КРИКОР АЗАРЯН:

Предлагам следната категоризация на ролите в пиесата "Празник" от Николай Хайтов:

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ	– 3 т.
САВАТА	– 3 т.
ВИТКА	– 2 т.
ГОРЧО	– 2 т.
ЛАМБРЕВ	– 3 т.
ПЕЙЧЕВА	– 2 т.

БОРИСОВА - 2 т.
 ПАТРАВОВО - 2 т.
 МИТКО - 2 т.
 МАРИЯ - 2 т.
 ТРИФЧО - 2 т.
 ГИНА - 2 т.
 МИЧЕВ - 1 т.
 ДРУГАР ОТ ОБЩИНСКИЯ КОМИТЕТ - 1 т.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има ли други предложения по категоризацията на ролите?

Няма. Приема се предложението на режисьора.

Съветът

РЕШИ:

Приема предложението на режисьора за категоризация на ролите.

КРИКОР АЗАРЯН:

В постановката участвуват 22 души освен тези действащи лица:

- четирима музиканти, които свирят на сцената;
- двама гайдари, които свирят;
- певец и певица;
- двама пъдари с роли;
- деца.

Всички те са отначалото до края на представлението на сцената.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Да се направи предварителна сметка за възнагражденията от Александър Григоров и Николай Милев.

ПО ВТОРА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Искам да информирам Художествения съвет за едно заседание с др. Георги Йорданов с участието на директорите и партийните секретари на софийските театри и с първите секретари на РК на партията на Ленински район и район "Васил Левски", където се намират почти всички театри в София.

Обширна информация направи др. Димитрина Гурова, генерален директор на ДО "Театър". Тя засегна проблема за VII национален преглед на българската драма и театър. За Народния театър информацията беше положителна, че постановката на "Нощем с белите коне" е получила добра оценка. Но има и бележки по дължината ѝ и някои илюстративни моменти.

Спомена се, че работим в момента пиесата на Николай Хайтов и работата е с добро темпо и ще се спази срока.

Каза се, че имаме ориентация и към пиесата на Маргарит Минков. Ако поставим и тази пиеса за прегледа, ще се явим с добър актив. Театърът ни беше причислен към тези, които добре се подготвят за VII национален преглед, защото излязлата премиера е получила висока оценка, която смятам, че ще се затвърди още повече.

Отправени бяха критични бележки към Народния театър за младежта, който има доста заглавия, но още не са излезли и се смята, че планът на театъра не е реален.

Дадох се указания всички театри да акцентират усилията си върху постановките, които се работят за прегледа, за да бъдат готови най-късно до края на месец март.

Говори се и за афиша на софийските театри. Направена беше много сериозна бележка, че в афиша на софийските театри

българските заглавия са малко – класика и съвременни. Малко са и заглавията от руската и съветската драматургия. Има голям брой западни заглавия и недостатъчно пиеси за деца и юноши. Единствено афишът на Народния театър беше посочен като по-добър в този баланс.

На всички останали театри беше направена бележка, че съотношението между българска драматургия, руска и съветска драматургия и западна драматургия е много сериозно нарушено и трябва да се вземат мерки да се възстанови.

За Народния театър беше направена бележка, че не е поставена детска пиеса. За юношеска се защитихме, че играем "Под игото" и "Иван Кондарев", "Всяка есенна вечер" и сега "Нощем с белите коне", но за детска пиеса не можахме да се защитим.

Бяхме решили да правим "Гарванът" от Карло Гоци, започнахме подготвителна работа, но не продължихме. Затова бяхме посочени като театър, който не изпълнява указанията на Комитета за култура, тъй като имаше заповед за поставяне на пиеси за деца и юноши.

Направена беше бележка за недостатъчно използване на камерната сцена, включително и за нас. Цитирана беше заповед на Комитета за култура от 1979 година, с която се нареждаше да има плътна заетост на камерните сцени. Имаше нареждане да се играят представления и в понеделник, както и дневни представления в събота и неделя.

За нас е ясно положението на камерна сцена, което се дължи на недостатъчен репертоар. За този сезон трябва да се направят освен "Сватбата на Фигаро" поне още една пиеса, за да ^{се} достигне някакъв баланс, тъй като не е допустимо този хубав салон полу да не се използва. Ние допускаме тази хубава сцена да стои

незаета, за което се направи сериозна бележка от Комитета за култура.

Във връзка с дневните представления трябва да направим една детско-юношеска пиеса и ще преговаряме с Крикор Азарян за "Гарванът" от Карло Гоци.

В заповедта се изисква да се играят представления и в понеделник, като се прави комбинация с работното време.

Трябва да имаме и детски утра.

Има нова наредба за приемане на актьори и режисьори в софийските театри, в Перник и в Ботевград и ще ни бъде изпратена за мнение от ръководствата на театрите. Основен момент е, че в тези театри повече "парашутисти" няма да има. Наредбата предвижда, че в тези театри могат да се вземат актьори и от провинцията при условие, че е с решение на ръководството на театъра, че се направи сериозен обществен дебют, назначава се за роля, играе я и ако се утвърди дебюта се назначава на срочен договор, през които се преценява дали този актьор е необходим за дадения софийски театър.

Ако искаме да приемаме нови актьори в театъра трябва да се отнасяме много сериозно.

Др. Георги Йорданов обърна сериозно внимание за спазване на утвърдения репертоар на всички театри, които се утвърждават от Бюрото на Комитета за култура, след което всеки театър си прави удобни за него комбинации. Много често изпадаме в неудобно положение да работим по репертоар, за който Комитетът не знае. Обърнато беше внимание, че изменение на утвърдения репертоар може да се прави само с разрешение от Комитета за култура. Това се отнася и за нашите режисьори, които трябва добре да обмислят предложенията си, както и Художественият съвет,

който подработва и утвърждава цялостния репертоар на театъра за внасяне в Комитета, макар че при нас възникват ситуации, при които правим промени. Промените обаче трябва да бъдат много добре мотивирани и да се иска разрешение от Комитета за култура.

Др. Йорданов обърна сериозно внимание и за пиесите за деца и юноши, че театрите трябва да си подготвят публика, което става с привличане на младите хора в театъра.

Говори се за вторите сцени. Правят се постъпки за намиране на сцени в София, където да играят всички столични театри: в "Младост", в "Люлин" и на други места, а не сцена на еднa кой си театър. За тези сцени ще се изработва програма за столичните театри, които искат да играят пиесите си там. Ние можем да играем камерните си постановки на тези сцени.

Обърна се внимание за летния сезон, когато театрите ги няма в София. Комитетът ще разпорежи през лятото да има дежурство и да работи един театър като сграда и добри състави да представят театралното ни изкуство пред публиката, която идва през лятото в София.

Обърна се внимание, че в софийските театри са набъбнали групите на драматурзите и художниците и без достатъчна ефективност. Този въпрос ще се дискутира с ръководството на всеки театър, за да не присъствуват в театрите хора, които нямат достатъчно работа.

Каза се, че театрите не бива да бързат да назначават актьори на незаетите бройки, а да разполагат с тези, които са в театъра.

Обърна се внимание за запълване капацитета на камерните сцени, което ще реши и финансовите въпроси на театрите.

Каза се, че за ВИТИЗ ще продължава държавното разпреде-

ление, което е необходимо с оглед нуждите на по-малките театри, също и с оглед на необходимостта завършилите ВИТИЗ да минат стаж в по-малките театри. От новия сезон за театрите в Перник, Ботевград и София ще действа конкурсното начало.

Обърнато беше внимание да се работи най-сериозно за предстоящия преглед за доброто представяне на театрите и българската драматургия на този преглед.

ТОЧКА ТРЕТА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Бъдещите ни планове са да направим две паралелни разпределения: пиесата на Маргарит Минков, която е за прегледа, "Чиѝликът край границата" и "От ума си тегли", за което ще се разговаря с режисьорите.

Има думата др. Виолета Бахчеванова.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА:

Участниците в "Под игото" ме помолиха да споделя тревогата им от това, че се е решило постановката да се снее след 3 март. Не става дума, че постановката е развалена, а това, че два месеца тази пиеса не е играна заради Раданов, но той беше заместен. Актьорите се отнасят сериозно към ролите си. Но Антон Радичев не си знае текста, което внася смущение у другите актьори. В неделя за първи път влезе Мирослав Миндов, който ни поразил: без грешка в текста и с чудесно присъствие. Той замества Раданов. Но колегите не се явиха навреме на репетицията да му партнират и това е смущаващо.

Не искаме поради единични случаи да се снее "Под игото". Салонът е препълнен, знаем и патриотичното въздействие на тази пиеса. Тревожно е отношението на Съвета към тази пиеса.

РАЧКО ЯБАНДЖИЕВ: Няма дежурни на представленията.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Предлагам Художественият съвет да вземе следното

РЕШЕНИЕ :

Отменя се решението на Художествения съвет за внемане от репертоара на Народния театър пиесата "Под игото".

Има ли други предложения? Няма. Приема се.

Има думата др. Лекова.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

В неделя бях в театъра и имах среща с ученици, които гледаха "Под игото". Постановката се приема много бурно от тази публика, което показва, че е необходим за учениците. Но ми се зададе въпрос, на който избягнах да отговоря: дали като се играе едно представление сто пъти не трябва да отпадне, защото актьорите не играят така вдъхновено. Отговорих им, че е голям успех за една пиеса да се играе сто пъти и актьорите играят с голямо вдъхновение.

Вероятно трябва да се поговори със състава в "Под игото", че тази пиеса е необходима за публиката, затова трябва да се играе сериозно.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Виолета Гиндева.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА:

Явиха се спорове по повод тази постановка и затова предлагам на следващото представление да слезе Литературното бюро и да прецени постановката. Тогава да се реши какво да се прави с тази постановка.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: На следващото представление ще поканим Литературното бюро да гледа и прецени пиесата.

Има думата др. Николаев.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ:

Мисля, че този проблем е много интересен и не се отнася само до "Под игото", а и много други постановки. Правя предложение това да бъде тема за среща с целия състав на нашия театър.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Струва ми се, че на това събрание няма да се поставят така определено и откровено нещата. Това засяга професионализма на актьорите.

На следващото представление на "Под игото" ще поканя Художествения съвет да го гледа и след това да каже мнението си.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Струва ми се, че в интерес на нашите постановки може да се вземе решение всеки петдесети или стотен спектакъл да се огледа от по-широк художествен форум на театъра, за да има преценка ръководството на театъра за качествата на една постановка, която е имала по-продължителна биография.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Др. Рачко Ябанджиев повдигна въпрос, че някои от актьорите закъсняват. Има заповед, която казва, че половин час преди започване на представлението актьорите трябва да бъдат в театъра. Моля да се спазва тази заповед. А и режисьорите трябва да гледат постановките си.

З А К Р И В А Н Е

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Поради изчерпване на дневния ред закривам заседанието на Художествения съвет!

ДИРЕКТОР:

/Д. Фучеджиев/

Стенограф:

Ванов